2023

LOGIC AND PHILOSOPHY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. **1** carries *1* mark each	1×12 = 12 1×12 = 12
Q. Nos. **2–13** carry *2* marks each	2×12 = 24 2×12 = 24
Q. Nos. **14–23** carry *4* marks each	4×10 = 40 4×10 = 40
Q. Nos. **24–27** carry *6* marks each	6×4 = 24 6×4 = 24
	Total = 100

[*Contd.*

https://www.assamboard.com

1. Answer the following as directed : 1×12=12

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Logic is a positive / normative science.

(Choose the correct answer)

তৰ্কবিজ্ঞান বস্তুনিষ্ঠ / আদৰ্শনিষ্ঠ বিজ্ঞান।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) The sign of relation between the subject and the predicate terms is known as _____.

(Fill in the blank)

উদ্দেশ্য পদ আৰু বিধেয় পদৰ মাজত থকা সম্বন্ধসূচক চিহ্নটোক _____ বুলি জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) State one advantage of the use of symbols in Logic.

তৰ্কবিজ্ঞানত প্ৰতীক ব্যৱহাৰৰ এটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

(d) 'O' proposition distributes subject term / predicate term.

(Choose the correct answer)

'O' বচনে উদ্দেশ্য পদ / বিধেয় পদ ব্যাপ্ত কৰে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) What is the position of middle term in the Second figure of a syllogism?

এটা ন্যায়ৰ দ্বিতীয় সংস্থানত হেতুপদৰ অৱস্থান কি?

(f) 'Not' (~) is a logical constant / propositional variable.

(Choose the correct answer)

'নহয়' (~) এটা তৰ্কীয় অবিকাৰী / বচনাত্মক পৰিৱৰ্ত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

https://www.assamboard.com

(g) DARII is a valid mood of First / Second / Third figure.

(Choose the correct answer)

DARII প্ৰথম / দ্বিতীয় / তৃতীয় সংস্থানৰ বৈধ মূৰ্তি ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) Under what condition, a conjunctive function becomes true?

কি চৰ্তত এটা সংযোজক ফলন সত্য হয় ?

(i) How many Vedic systems are there in Indian philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শনত কেইটা বৈদিক সম্প্ৰদায় আছে ?

(j) "Mind at birth is a clean slate or tabula rasa." Who said this statement?

"জন্মৰ সময়ত মানুহৰ মন এখন অলিখিত বা উকা ফলিৰ দৰে ।" বুলি কোনে কৈছিল ?

(k) How many Pramāṇas are accepted by Indian philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শনত কেইটা প্ৰমাণ স্বীকাৰ কৰা হয় ?

(l) According to Idealism, the object of knowledge has its existence independent of mind. Is the statement true?

ভাৱবাদৰ মতে, জ্ঞানৰ বিষয়বস্তু মনৰ পৰা স্বতন্ত্ৰভাৱে অস্তিত্বশীল । কথাষাৰ সঁচানে ?

2. What is material truth? Give example. 1+1=2

বস্তুগত সত্যতা কি ? উদাহৰণ দিয়া ।

3. Define negative proposition with example. 1+1=2

উদাহৰণসহ নঞৰ্থক বচনৰ সংজ্ঞা দিয়া ।

https://www.assamboard.com

4. Define singular proposition. Write an example of singular proposition. 1+1=2

বিশিষ্ট বচনৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিশিষ্ট বচনৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

5. State two characteristics of Deductive Inference. 2

নিগমন অনুমানৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

6. What is immediate inference? Mention any one kind of immediate inference. 1+1=2

অমাধ্যম অনুমান কাক বোলে? অমাধ্যম অনুমানৰ যি কোনো এটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

7. Write any two general rules of pure categorical syllogism. 2

অমিশ্ৰ নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ যি কোনো দুটা সাধাৰণ নিয়ম লিখা।

8. Write two valid moods of Third figure. 2

তৃতীয় সংস্থানৰ দুটা বৈধ মূৰ্তিৰ নাম লিখা।

9. State any two characteristics of symbolic logic as laid down by C. I. Lewis. 2

চি. আই. লুইচে আগবঢ়োৱা ধৰণে প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞানৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

10. Symbolize the following propositions : 1+1=2

তলত দিয়া বচনকেইটা প্ৰতীকাত্মক ৰূপত প্ৰকাশ কৰা :

(a) The weather is bright and sunny.

বতৰটো উজ্জ্বল আৰু ফৰকাল।

(b) If it rains, then the crops will grow.

যদি বৰষুণ দিয়ে, তেন্তে শস্য ভাল হ'ব।

https://www.assamboard.com

11. What is innate idea? Give an example of innate idea. 1+1=2

অন্তৰ্জাত ধাৰণা কি? অন্তৰ্জাত ধাৰণাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

12. State any two points of difference between Philosophy and Science. 2

দৰ্শন আৰু বিজ্ঞানৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা বৈসাদৃশ্য উল্লেখ কৰা।

13. Mention any two characteristics of idealism. 2

ভাববাদৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

14. Explain the nature of Copula. 4

সংযোজকৰ স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰা।

15. Define proposition according to traditional logic. State two points of difference between sentence and proposition. 2+2=4

পৰম্পৰাগত তৰ্কবিজ্ঞান অনুসৰি বচনৰ সংজ্ঞা দিয়া। বাক্য আৰু বচনৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

16. Reduce the following sentences into strict logical form : 4

তলৰ বাক্যসমূহক তৰ্কবিজ্ঞানসম্মত বচনলৈ ৰূপান্তৰ কৰা :

(a) Any student can do this.

যি কোনো ছাত্ৰই এইটো কৰিব পাৰে।

(b) All good writers are not good speakers.

সকলো ভাল লেখক ভাল বক্তা নহয়।

(c) Men are seldom happy.

মানুহ কাচিৎ সুখী হয়।

(d) Virtuous alone are happy.

কেৱল ধাৰ্মিকসকলেই সুখী।

https://www.assamboard.com

17. What do you mean by distribution of terms? Explain. 4

পদৰ ব্যাপ্যতা বুলিলে কি বুজা? ব্যাখ্যা কৰা।

18. What is middle term? Describe the role of middle term in a syllogism. 1+3=4

হেতুপদ কাক বোলে? ন্যায়ত হেতুপদৰ ভূমিকা কি, বৰ্ণনা কৰা।

19. Reduce any *one* of the following syllogistic arguments into logical form and test its validity : 4

নিম্নলিখিত ন্যায় অনুমানসমূহৰ যি কোনো **এটাক** তৰ্কবিজ্ঞানসম্মত ৰূপত পৰিণত কৰা আৰু ইয়াৰ বৈধতা নিৰ্ণয় কৰা :

(a) Plato was the teacher of Aristotle. Socrates was the teacher of Plato. Therefore, Socrates was the teacher of Aristotle.

প্লেটো এৰিষ্ট'টলৰ শিক্ষক। ছ'ক্ৰেটিছ প্লেটোৰ শিক্ষক। গতিকে ছ'ক্ৰেটিছ এৰিষ্ট'টলৰ শিক্ষক।

(b) He must be a coward, because he is dishonest and all cowards are dishonest.

তেওঁ নিশ্চয় কাপুৰুষ, কাৰণ তেওঁ অসাধু আৰু সকলো কাপুৰুষেই অসাধু।

20. What is pure categorical syllogism? Describe the structure of pure categorical syllogism. 1+3=4

অমিশ্ৰ নিৰপেক্ষ ন্যায় কাক বোলে? অমিশ্ৰ নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ গঠন বৰ্ণনা কৰা।

21. Write a short note on metaphysics. 4

অধিবিদ্যাৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

https://www.assamboard.com

22. Explain any two characteristics of Indian philosophy. 4

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য ব্যাখ্যা কৰা।

23. What is Pratyakṣa? Explain different forms of Laukika Pratyakṣa (ordinary perception). 1+3=4

প্ৰত্যক্ষ কাক বোলে? লৌকিক প্ৰত্যক্ষৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

24. What is Logic? Discuss its nature. 2+4=6

তৰ্কবিজ্ঞান কাক বোলে? ইয়াৰ স্বৰূপ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is simple proposition? Explain different forms of simple proposition with examples. https://www.assamboard.com 2+4=6

সৰল বচন কাক বোলে? সৰল বচনৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উদাহৰণেৰে সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।

25. What do you mean by modern logic? Discuss the relation between modern logic and traditional logic. 2+4=6

আধুনিক তৰ্কবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা? আধুনিক তৰ্কবিজ্ঞান আৰু পৰম্পৰাগত তৰ্কবিজ্ঞানৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What do you mean by general proposition? Explain different forms of general proposition with examples. 6

সাধাৰণ বচন বুলিলে কি বুজা? সাধাৰণ বচনৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উদাহৰণেৰে সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।

https://www.assamboard.com

26. What is truth-function? State the name of its basic forms by giving truth tables for each of them. 2+4=6

সত্য-ফলন কাক বোলে? ইয়াৰ মূল প্ৰকাৰসমূহৰ নাম উল্লেখ কৰা আৰু প্ৰত্যেকৰে সত্য তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

Or / *অথবা*

Construct truth table for any *three* of the following propositional forms and determine whether it is tautology, contradictory or contingent : 2+2+2=6

তলত দিয়া বচনাত্মক আকাৰসমূহৰ পৰা যি কোনো **তিনিটাৰ** সত্য তালিকা গঠন কৰা আৰু সেইসমূহ স্বতঃসত্য, স্বতঃমিথ্যা নে অনিৰ্দিষ্ট মানবিশিষ্ট নিৰ্ণয় কৰা :

(i) $p \supset p \vee q$

(ii) $(p \cdot q) \supset p$

(iii) $(p \cdot q) \cdot (p \vee q)$

(iv) $\sim p \supset (p \cdot q)$

27. What is empiricism? Explain four characteristics of empiricism. 2+4=6

অভিজ্ঞতাবাদ কাক বোলে? অভিজ্ঞতাবাদৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য ব্যাখ্যা কৰা।

Or / *অথবা*

What is realism? Mention four characteristics of realism. 2+4=6

বাস্তৱবাদ কাক বোলে? বাস্তৱবাদৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

★★★

https://www.assamboard.com
Whatsapp @ 9300930012
Send your old paper & get 10/-
अपने पुराने पेपर्स भेजे और 10 रुपये पायें,
Paytm or Google Pay से

https://www.assamboard.com